

Nr 371.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av vissa ändringar i konventionen angående internationella utställningar; given Stockholms slott den 25 oktober 1946.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Gunnar Myrdal.

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 25 oktober 1946.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, SKÖLD, QUENSEL, GJÖRES, DANIELSON, VOUGT, MYRDAL, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Myrdal, anför efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena.

På förslag av Kungl. Maj:t godkände 1930 års riksdag (prop. nr 245, r. skr. nr 211) en konvention angående internationella utställningar, undertecknad i Paris den 22 november 1928 av representanter för 30 stater, däribland Sverige. Konventionens syfte är väsentligen att åstadkomma en internationell reglering av viktigare internationella utställningsfrågor såsom om lämpliga tidpunkter för anordnande av större utställningar, om utställningarnas längd, om de skyldigheter, som böra åvila inbjudande och deltagande stater, om belöningar o. s. v. I enlighet med konventionens bestämmelser har upprättats en internationell utställningsbyrå för att övervaka konventionens tillämpning. I denna byrå äro alla till konventionen anslutna stater representerade. För närmare kännedom om innehållet i konventionen torde jag få hänvisa till nämnda proposition samt till Sveriges överenskommelser med främmande makter 1932, nr 27.

Internationella utställningsbyrån sammanträdde den 11 juni 1946 till plenarmöte i Paris. Till mötet hade 15 av de 21 länder, vilka numera äro anslutna till konventionen, sändt representanter, nämligen Belgien, Canada, Danmark, Finland, Frankrike, Grekland, Italien, Nederländerna, Norge, Portugal, Schweiz, Storbritannien, Sverige, Tjeckoslovakien och Tunisien. Härjämte hade Amerikas förenta stater samt Libanon, vilka icke biträtt konventionen, sändt observatörer.

Byrån beslöt, under förutsättning av respektive regeringars godkännande, att artiklarna 2, 3, 4 och 10 i internationella utställningskonventionen skulle erhålla ändrad lydelse. Den nya texten till dessa artiklar torde, jämte den ursprungliga, få såsom bilaga fogas till statsrådsprotokollet. Ändringarna innebära i huvudsak följande.

I artikel 2 har införts ett förbud mot uppförande av nationella paviljonger vid s. k. speciella utställningar.

I artikel 3 i dess tidigare lydelse stadgades att en internationell utställning icke finge pågå under längre tid än 6 månader utan medgivande av internationella utställningsbyrån och i intet fall längre än 12 månader. Ändringen innebär, att en utställning skall få pågå längre tid än 6 månader endast i fall av force majeure.

En nyhet i artikel 4 är att de till konventionen anslutna länderna med avseende på rätten att anordna internationella utställningar skola hänföras till tre zoner, en för Europa, en för Nord- och Sydamerika och en för övriga världsdelar. I samband härmed har en uppmjukning skett av reglerna om huru ofta ett fördragsslutande land må delta i s. k. allmänna utställningar.

Artikel 10 har kompletterats med vissa föreskrifter om förfarandet vid val av direktör för internationella utställningsbyrån.

I infordrat utlåtande har *kommerskollegium* tillstyrkt att de beslutade ändringarna i konventionstexten godkännas från svensk sida.

Ändringarna av konventionen föranleda ingen erinran från min sida. Jag hemställer därför att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att godkänna den ändring av artiklarna 2, 3, 4 och 10 i konventionen angående internationella utställningar, som antogs vid internationella utställningsbyråns plenarmöte i Paris den 11 juni 1946.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställer förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Carl Gustaf Gyllenhaal.

(Anciens textes.)

Article 2.

Une exposition est générale lorsqu'elle comprend les produits de l'activité humaine appartenant à plusieurs branches de la production ou qu'elle est organisée en vue de faire ressortir l'ensemble des progrès réalisés dans un domaine déterminé, tel que l'hygiène, les arts appliqués, le confort moderne, le développement colonial, etc.

Elle est spéciale quand elle n'intéresse qu'une seule *science* appliquée (électricité, optique, chimie, etc.), une seule technique (textile, fonderie, arts graphiques, etc.), une seule matière première (cuirs et peaux, soie, nickel, etc.), un seul besoin élémentaire (chauffage, alimentation, transport, etc.).

Il sera établi par les soins du Bureau international prévu à l'article 10 une classification des expositions qui servira de base pour déterminer les professions et les objets pouvant prendre place dans une exposition spéciale en vertu de l'alinéa précédent. Cette liste pourra être révisée tous les ans.

Article 3.

La durée des expositions internationales ne doit pas dépasser six mois; néanmoins le bureau international peut autoriser une exposition générale pour une durée supérieure, laquelle ne saurait, en aucun cas, dépasser douze mois.

(Nouveaux textes.)

Article 2.

Une exposition est générale lorsqu'elle comprend les produits de l'activité humaine appartenant à plusieurs branches de la production ou qu'elle est organisée en vue de faire ressortir l'ensemble des progrès réalisés dans un domaine déterminé, tel que l'hygiène, les arts appliqués, le confort moderne, le développement colonial etc.

Elle est spéciale quand elle n'intéresse qu'une seule *technique* appliquée (électricité, optique, chimie, etc.), une seule technique (textile, fonderie, arts graphiques, etc.), une seule matière première (cuirs et peaux, soie, nickel, etc.), un seul besoin élémentaire (chauffage, alimentation, transport, etc.); elle ne doit pas comporter de pavillons nationaux.

Il sera établi par les soins du Bureau interational prévu à l'article 10, une classification des expositions qui servira de base pour déterminer les professions et les objets pouvant prendre place dans une exposition spéciale en vertu de l'alinéa précédent. Cette liste pourra être révisée tous les ans.

Article 3.

La durée des expositions internationales ne doit pas dépasser six mois. Cette durée est fixée au moment de l'enregistrement de l'exposition et elle ne pourra être prolongée dans la suite, par le Bureau, qu'en cas de force majeure résultant d'événements survenus au cours de l'exploitation tels qu'incendie, inondations, troubles sociaux, ayant eu pour effet de mettre l'exposition dans l'impossibilité soit d'ouvrir à la date officielle fixée, soit de fonctionner normalement dans le temps assigné à sa durée. L'apprécia-

(Ursprunglig text. Översättning.)

Artikel 2.

En utställning är allmän, då den omfattar produkter av mänsklig verksamhet, som tillhöra flera produktionsgrenar, eller då den anordnas i ändamål att giva en samlad översikt över de framsteg, som gjorts inom ett bestämt område, såsom hygien, konstindustri, modern komfort, kolonial utveckling etc.

En utställning är speciell, då den endast berör en enda tillämpad *vetenskap* (elektricitet, optik, kemi etc.), en enda teknisk bransch (textil, gjutkonst, grafisk konst etc.), en enda råvara (läder och hudar, silke, nickel etc.), ett enda elementärt behov (uppvärmning, näringsmedel, transport etc.).

Genom försorg av den i artikel 10 omförmälda internationella byrån skall upprättas en klassifikation av utställningar, vilken skall tjäna såsom grundval för bestämmande av vilka yrkesgrenar och föremål, som enligt föregående stycke må inrymmas i en speciell utställning. Denna förteckning må kunna revideras varje år.

Artikel 3.

Internationella utställningar må icke pågå under längre tid än 6 månader; icke desto mindre må internationella byrån medgiva att en allmän utställning pågår under längre tid, dock i intet fall under mer än 12 månader.

(Ny text. Översättning.)

Artikel 2.

En utställning är allmän, då den omfattar produkter av mänsklig verksamhet, som tillhöra flera produktionsgrenar, eller då den anordnas i ändamål att giva en samlad översikt över de framsteg, som gjorts inom ett bestämt område, såsom hygien, konstindustri, modern komfort, kolonial utveckling etc.

En utställning är speciell, då den endast berör en enda tillämpad *teknisk bransch* (elektricitet, optik, kemi etc.), en enda teknisk bransch (textil, gjutkonst, grafisk konst etc.), en enda råvara (läder och hudar, silke, nickel etc.), ett enda elementärt behov (uppvärmning, näringsmedel, transport etc.); *nationella paviljonger må icke uppföras vid sådan utställning.*

Genom försorg av den i artikel 10 omförmälda internationella byrån skall upprättas en klassifikation av utställningar, vilken skall tjäna såsom grundval för bestämmande av vilka yrkesgrenar och föremål, som enligt föregående stycke må inrymmas i en speciell utställning. Denna förteckning må kunna revideras varje år.

Artikel 3.

Internationella utställningar må icke pågå under längre tid än 6 månader. *Tiden för en utställnings varaktighet fastställs vid utställningens inregistrering, och den kan sedermera icke förlängas av byrån annat än vid fall av force majeure, som förorsakats av händelser, inträffade under tiden för utställningens tillblivelse och öppet-hållande, såsom eldsvåda, översvämningar och sociala oroligheter, vilka medfört att utställningen antingen ej kunnat öppnas vid den officiellt fastställda tidpunkten eller ej kunnat normalt fungera under den avsedda tid-*

(Anciens textes.)

Article 4.

La fréquence des expositions internationales visées par la présente convention est réglementée selon les principes suivants:

Les expositions générales sont rangées en deux catégories:

Première catégorie: les expositions générales qui entraînent pour les pays invités l'obligation de construire des pavillons nationaux;

Deuxième catégorie: les expositions générales qui n'entraînent pas pour les pays invités l'obligation précitée.

Dans un même pays, il ne peut être organisé, au cours d'une période de quinze années, plus d'une exposition générale de première catégorie; un intervalle de dix années doit séparer deux expositions générales de toute catégorie.

Aucun pays contractant ne peut organiser de participation à une exposition générale de première catégorie que dans le cas où cette exposition suivrait d'au moins six années l'exposition générale de première catégorie précédente. Il ne peut organiser de par-

(Nouveaux textes.)

Article 4.

tion d'une demande tendant à la prolongation et présentée par le pays organisateur de l'exposition est laissée au Bureau.

La prolongation accordée sera mesurée en fonction de la durée du non fonctionnement de l'exposition. Cette prolongation commencera à courir à partir de la date que le pays organisateur indiquera et qui, en aucun cas, ne pourra être éloignée de plus de six mois de la date de fermeture de la dite exposition.

La fréquence des expositions internationales visées par la présente convention est réglementée selon les principes suivants:

Les expositions générales sont rangées en deux catégories:

Première catégorie: les expositions générales qui entraînent pour les pays invités l'obligation de construire des pavillons nationaux;

Deuxième catégorie: les expositions générales qui ne laissent à aucun pays invité, la faculté de construire un pavillon.

Pour l'organisation des expositions internationales, le monde est divisé en trois zones à savoir: la zone d'Europe, la zone des deux Amériques et la troisième pour le reste du monde. Les pays dont le territoire s'étend sur deux zones doivent choisir celle dans laquelle ils entendent être classés.

Dans un même pays, il ne peut être organisé au cours d'une période de quinze années, qu'une exposition générale de première catégorie; un intervalle de dix années doit séparer deux expositions générales de toute catégorie.

Aucun pays contractant ne peut organiser de participation à une exposition générale de première catégorie que dans le cas où cette exposition suivrait d'au moins six années l'exposition générale de première catégorie précédente dans la même zone ou d'au

(Ursprunglig text. Översättning.)

(Ny text. Översättning.)

rymden. Det tillkommer byrån att avgöra en av det anordnande landet inlämnad ansökan om förlängning av utställningstiden.

Utställningstidens förlängning skall fastställas under hänsynstagande till den tid, då utställningen ej fungerat. Förlängningen skall räknas från och med den dag, som det anordnande landet angiver, och den må icke i något fall börja löpa senare än sex månader efter den ursprungligen för utställningens stängning fastställda dagen.

Artikel 4.

De mellantider som skola åtskilja i denna konvention avsedda internationella utställningar bestämmas enligt följande grunder:

Allmänna utställningar indelas i 2 grupper:

Första gruppen: sådana allmänna utställningar, som för de inbjudna länderna medföra skyldighet att uppföra nationella paviljonger.

Andra gruppen: sådana allmänna utställningar, som icke för de inbjudna länderna medföra nyssnämnda skyldighet.

I ett och samma land må under en tidrymd av 15 år icke anordnas mer än en allmän utställning av första gruppen; en mellantid av 10 år bör skilja två allmänna utställningar av vare sig den ena eller andra gruppen.

Intet fördragsslutande land må anordna deltagande i en allmän utställning av första gruppen, därest icke denna utställning äger rum minst 6 år efter föregående allmänna utställning, tillhörande första gruppen. Ej

Artikel 4.

De mellantider som skola åtskilja i denna konvention avsedda internationella utställningar bestämmas enligt följande grunder:

Allmänna utställningar indelas i 2 grupper:

Första gruppen: sådana allmänna utställningar, som för de inbjudna länderna medföra skyldighet att uppföra nationella paviljonger.

Andra gruppen: sådana allmänna utställningar, som icke medgiva något av de inbjudna länderna rätt att uppföra nationella paviljonger.

För anordnandet av internationella utställningar delas världen i 3 zoner: den europeiska zonen, den nord- och sydamerikanska zonen och en tredje zon, omfattande övriga delar av världen. De länder, vilkas territorier sträcka sig över två zoner, bestämma själva, till vilken zon de skola hänföras.

I ett och samma land må under en tidrymd av 15 år anordnas blott en allmän utställning av första gruppen; en mellantid av 10 år bör skilja två allmänna utställningar av vare sig den ena eller andra gruppen.

Intet fördragsslutande land må anordna deltagande i en allmän utställning av första gruppen, därest icke denna utställning äger rum minst 6 år efter föregående allmänna utställning, tillhörande första gruppen,

(Anciens textes.)

ticipation à une exposition générale de deuxième catégorie que si celle-ci est séparée de l'exposition générale qui l'a précédée par un intervalle de deux ans. *Cet intervalle est porté à quatre ans lorsqu'il s'agit d'expositions de même nature.*

Les délais prévus au paragraphe précédent sont appliqués sans qu'il y ait lieu de faire de distinction entre les expositions organisées par un pays adhérent ou non à la convention.

Des expositions spéciales de même nature ne peuvent se tenir en même temps sur les territoires des pays contractants. Un délai de cinq ans est obligatoire pour qu'elles puissent se renouveler dans un même pays. Toutefois, le Bureau international peut réduire exceptionnellement ce dernier délai jusqu'à un minimum de trois années, lorsqu'il estime que ce délai est justifié par l'évolution rapide de telle ou telle branche de la production. La même réduction de délai peut être accordée aux expositions qui se tiennent déjà traditionnellement dans certains pays à un intervalle inférieur à cinq années.

Des expositions spéciales de nature différente ne peuvent avoir lieu dans un même pays à moins de trois mois d'intervalle.

Les délais mentionnés dans le présent article ont pour point de départ la date d'ouverture de l'exposition.

Article 10.

Il est institué un Bureau international des expositions chargé de veiller à l'application de la convention. Ce Bureau comprend un conseil d'administration assisté d'une commission de classification, et un directeur dont la nomination et les attributions sont

(Nouveaux textes.)

moins deux années dans n'importe quelle zone. Il ne peut organiser de participation à une exposition générale de deuxième catégorie que si celle-ci est séparée de l'exposition générale qui l'a précédée par un intervalle de deux ans *dans la même zone et d'un an dans toute autre zone.* *Ces deux intervalles sont portés respectivement à quatre et deux ans lorsqu'il s'agit d'expositions de même nature.*

Les délais prévus au paragraphe précédent sont appliqués sans qu'il y ait lieu de faire de distinction entre les expositions organisées par un pays adhérent ou non à la convention.

Des expositions spéciales de même nature ne peuvent se tenir en même temps sur les territoires des pays contractants. Un délai de cinq ans est obligatoire pour qu'elles puissent se renouveler dans un même pays. Toutefois, le Bureau international *des expositions* peut réduire exceptionnellement ce dernier délai jusqu'à un minimum de trois années, lorsqu'il estime que ce délai est justifié par l'évolution rapide de telle ou telle branche de la production. La même réduction de délai peut être accordée aux expositions qui se tiennent déjà traditionnellement dans certains pays à un intervalle inférieur à cinq années.

Des expositions spéciales de nature différente ne peuvent avoir lieu dans un même pays à moins de trois mois d'intervalle.

Les délais mentionnés dans le présent article ont pour point de départ la date d'ouverture *effective* de l'exposition.

Article 10.

Il est institué un Bureau international des expositions chargé de veiller à l'application de la convention. Ce Bureau comprend un conseil d'administration assisté d'une commission de classification, et un directeur dont la nomination et les attributions sont

(Ursprunglig text. Översättning.)

heller må något land anordna deltagande i en allmän utställning av den andra gruppen, därest icke denna skiljes från föregående allmänna utställning genom en tidrymd av 2 år. *Den tidrymd skall utsträckas till 4 år, då fråga är om utställningar av samma karaktär.*

I föregående stycke angivna tidsbestämmelser skola tillämpas vare sig respektive utställning anordnas av stat, som biträtt konventionen, eller av icke konventionsstat.

Flera speciella utställningar av samma karaktär må icke hållas samtidigt inom de fördragsslutande staternas områden. En mellantid av 5 år är obligatorisk, innan de må upprepas i samma land. Dock må internationella byråer undantagsvis nedsätta sist angivna tidrymd till lägst 3 år, då den anser att en sådan tidrymd är berättigad med hänsyn till den snabba utvecklingen inom viss produktionsgren. Samma minskning av mellantiden må medgivas för utställningar som redan enligt hävdvunnet bruk avhållas i vissa länder med kortare mellanrum än 5 år.

Speciella utställningar av olika karaktär må i samma land icke äga rum oftare än med 3 månaders mellanrum.

I denna artikel angivna tidsperioder räknas från respektive utställningsöppnande.

Artikel 10.

En internationell utställningsbyrå skall upprättas med uppgift att övervaka tillämpningen av denna konvention. Denna byrå skall bestå av ett förvaltningsråd, biträtt av en klassificeringskommission, och en direktör, rörande vilkens tillsättande och befogen-

(Ny text. Översättning.)

inom samma zon, eller 2 år efter föregående utställning av sådant slag inom någon annan zon. Ej heller må något land anordna deltagande i en allmän utställning av den andra gruppen, därest icke denna skiljes från föregående allmänna utställning inom samma zon genom en tidrymd av 2 år eller från föregående allmänna utställning inom annan zon genom en tidrymd av 1 år. *Dessa två mellantider skola utsträckas till 4 respektive 2 år, då fråga är om utställningar av samma karaktär.*

I föregående stycke angivna tidsbestämmelser skola tillämpas vare sig respektive utställning anordnas av stat, som biträtt konventionen, eller av icke konventionsstat.

Flera speciella utställningar av samma karaktär må icke hållas samtidigt inom de fördragsslutande staternas områden. En mellantid av 5 år är obligatorisk, innan de må upprepas i samma land. Dock må internationella utställningsbyråer undantagsvis nedsätta sist angivna tidrymd till lägst 3 år, då den anser att en sådan tidrymd är berättigad med hänsyn till den snabba utvecklingen inom viss produktionsgren. Samma minskning av mellantiden må medgivas för utställningar, som redan enligt hävdvunnet bruk avhållas i vissa länder med kortare mellanrum än 5 år.

Speciella utställningar av olika karaktär må i samma land icke äga rum oftare än med 3 månaders mellanrum.

I denna artikel angivna tidsperioder räknas från respektive utställnings effektiva öppnande.

Artikel 10.

En internationell utställningsbyrå skall upprättas med uppgift att övervaka tillämpningen av denna konvention. Denna byrå skall bestå av ett förvaltningsråd, biträtt av en klassificeringskommission, och en direktör, rörande vilkens tillsättande och befogen-

(Anciens textes.)

fixées par le règlement prévu à l'article suivant.

(Nouveaux textes.)

fixées par le règlement prévu à l'article suivant.

Lorsque le poste de directeur est vacant, le conseil du Bureau international des expositions élit à la majorité absolue, un directeur d'une nationalité d'un pays adhérent à la convention. Le directeur est nommé pour un nombre d'années déterminé par le règlement intérieur. Sa rémunération est fixée par le conseil sur la proposition de la commission du budget.

(Ursprunglig text. Översättning.)

(Ny text. Översättning.)

heter bestämmelser lämnas i det i följande artikel omförmälda reglemente.

heter bestämmelser lämnas i det i följande artikel omförmälda reglemente.

Då befattningen som direktör blir ledig, skall internationella utställningsbyråns råd med absolut majoritet till direktör välja en person med medborgarskap i en av de till konventionen anslutna staterna. Direktören utses för det antal år som bestämts i rådets reglemente. Hans arvode fastställles av rådet på förslag av budgetkommissionen.
